

Karantina Günlerinde Çocuk Kitapları ve Sanat

Fetiye Erbil, Boğaziçi Üniversitesi, Öğrenme Bilimleri Programı Doktora Öğrencisi

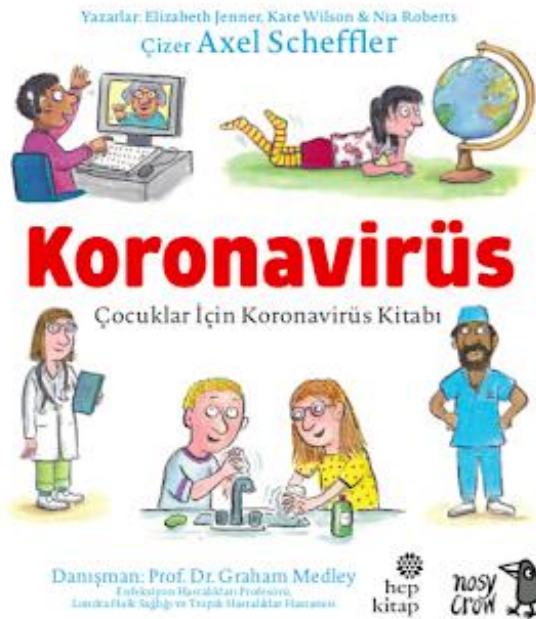
Merhaba!

Salgından dolayı eve kapanalı bir aydan fazla oldu. Çocuklar bilgisayar ve televizyondan derslerini takip ediyor, anne-babalar bilgisayar ve telefon başında işlerini sürdürmeye çalışıyor. En sevdiğimizizi sadece telefon ekranından görmeye çalışıyor, sesleriyle özlem gidermeye çalışıyoruz. Zorlayıcı bir süreç, değil mi? Değişen rutinler, uyku saatleri, ilişkilerin dinamiği, duygu durumları, anlaşmazlıklar ve birlikte yapılan aktiviteler.

Kabul etmekte fayda var; ömrümüz boyunca yaşadığımız ve yaşayacağımız en zorlu zamanlardan geçiyor olabiliriz, üstelik aynı anda bütün dünya bu durumla başa çıkmaya çalışıyor. Anlamlandırmaya, takip etmeye, kendimizi ve sevdiğimizimizi korumaya, temel ihtiyaçlarımızı gidermeye ve bir şekilde uyum sağlamaya çalışıyoruz.

Bu değişim süreci, çocuklar için biraz daha zor olabilir ve etraflarında olan biteni anlamlandırmak, ayak uydurmak için arkadaşlarının, öğretmenlerinin ve ebeveynlerinin yardımına ihtiyaçları olabilir. İşte bu noktada çocuk kitapları devreye giriyor!

İçinde bulunduğumuz zamanı, neden arkadaşlarımızdan ve aile büyüklerimizden uzakta durmamız gerektiğini, kendimizi nasıl koruyacağımızı, iptal etmek zorunda kaldığımız doğum günü partilerini ve hatta sosyal medyada ve insanlar arasında yayılan bilgilerden doğruyu yanlışından ayırmayı tatlı tatlı anlatan, açık kaynak olarak paylaşılan Türkçe ve İngilizce kitaplar paylaşmak istiyorum sizinle.

İlki Hep Kitap tarafından yayınlanan "Çocuklar İçin Koronavirüs Kitabı". Yazarları Elizabeth Jenner, Kate Wilson ve Nia Roberts, muhteşem çizimlerin sahibi ise Axel Scheffler. Türkçe'ye ise Nazlıcan Kabataş çevirmiş. Bu kitapta virüslere dair temel bilgiler verilmiş, nasıl yayılacağı ve kendimizi nasıl koruyacağımız anlatılmış. Tedavi süreci ve hastanede uygulanan işlemlere dair çocuklar bilgilendirilmiş; hangi kurumların açık ve kapalı olduğu, evde kalırken nasıl zaman geçirilebileceğine dair fikirler paylaşılmış. En güzeli de "Gelecekte Bizi Neler Bekliyor" bölümü, herkes elinden geleni yaparsa salgının biteceği ve sevdiğimizimizi ziyaret edebileceğimiz ümit verici bir dille anlatılmış.

Kitabın en beğendiğim özelliklerinden biri çizimleri ve çizimlerde kullanılan kapsayıcılık; her

yaştan, meslekten, cinsiyetten, özel ihtiyaçtan, görünüşten insana ve elbette hayvanlara yer verilmiş sayfalarda. Çocuğunuzla ya da öğrencilerinizle okumaktan zevk alacağınız bir kitap olmuş. Kitaba Hep Kitap'ın websitesinden ücretsiz ulaşabilirsiniz: <http://hepkitap.com.tr/pdf/cocuklar-icin-koronavirus-kitabi.pdf>

Bir diğer kitap ise Dünya Sağlık Örgütü'nün paylaştığı "Benim Kahramanım Sensin! Covid-19 ile Savaşan Çocuklar". Hikâyede, hep birlikte küçük Sara'nın bu virüs salgını ile ilgili endişelerini, değişen hayatına nasıl uyum sağlamaya çalıştığını okuyoruz. Daha sonra Sara, hayatına giren Ario ile birlikte insanları temizlik, sosyal mesafe, uyku, seyahat, hastalananların iyileşme süreci ve evde neler yapılması gerektiğini keşfediyor ve diğer çocuklarla paylaşıyor.

Hem verdiği bilgilerin doğruluğu ve çocukların ihtiyacı olan netliği içermesi, hem korkulardan ve değişen hayat düzenimizden bahsetmesi hem de şahane görselleri ile birlikte ebeveynler/yetişkinler ile çocukların birlikte okuması gereken bir kitap. Okurken durup çizimleri konuşmayı, çocuklarınıza sorular sormayı unutmayın lütfen.

Yazan & Resimleyen: Helen Patuck

Türkçe'ye çeviren: Ayşe Kaplan

Düzenleyen: Oya Erbaş, Ece Beyazıt

Kitaba bu linkten ücretsiz bir şekilde

ulaşabilirsiniz: https://interagencystandingcommittee.org/system/files/2020-04/My%20Hero%20is%20You%2C%20Storybook%20for%20Children%20on%20COVID-19%20%28Turkish%29_0.pdf

Kitaptan etkileyici bir kısım:

"Sara " Yanında kendimi güvende hissettiğim birini düşünmeyi seviyorum." dedi.

"Ben de." dedi Salem "Kendimi güvende hissetmem için bana yardım eden herkesi düşünürüm, mesela büyükannem ve büyükbabam. Onları özliyorum. Onlara korona virüs bulaştırabileceğim için onlara sarılamıyorum. Eskiden her hafta sonu görüşürdük ama şimdi onları korumamız gerektiği için görüşemiyoruz."

Sara arkadaşına "Onları arayabiliyor musun?" diye sordu.

"Evet, tabii!" dedi Salem. "Beni her gün arıyorlar ve ben de onlara evde neler yaptığımızı anlatıyorum. Onlarla konuşmak beni de onları da daha iyi hissettiriyor."

"Sevdiğimiz insanları şimdi göremediğimiz için özlememiz çok normal." dedi Ario. "Onları ne kadar önemseyeceğimizi gösteriyor. Başka kahramanları görmek size daha iyi hissettirir mi?"

Paylaşmak istediğim diğer üç kitap İngilizce! Biraz İngilizce biliyorsanız ve çocuğunuz da istekliyse, birlikte okumak çok zor olmayacaktır. Hikâye ve kahramanlar inanılmaz tatlı ve eğlenceli! Kahramanlarımız Oscar & Zoe. EPF Center for Learning Sciences iş birliğinde hazırlanan, editörlüğünü Allison Ochs'ın ve çizimlerini Gözde Eyce'nin üstlendiği bu serinin şimdilik iki kitabı yayımlandı, üçüncüyü bekliyoruz.

İlk kitap "Oscar's party is canceled"; iki yakın arkadaş olan Oscar ve Zoe'yu tanıtıyor

başlarken. İkinin koronavirüs salgını kapsamında alınan önlemlerden olan okulların kapatılmasını duyduklarında yaşadıkları üzüntü, anne-babalarının gelen bilgiyi doğrulama yöntemleri, Oscar'ın birkaç gün sonra yapmayı planladığı doğum günü partisinin iptal edilmesine üzülmeleri ve Zoe'nun önerdiği yaratıcı uzaktan kutlama yöntemlerinden bahsediyor. Kitabın sonunda çocukların kendileri için yapabilecekleri haftalık plan tablosu ve bir kurabiye tarifi bile var!

Aynı serinin ikinci kitabı olan "Zoe's first week inside"da ise vurgu evde geçirilen zaman ve aile üyelerinin özellikle de çocukların ekran kullanımında. Hep birlikte bir aile ekran kullanım planı yapmak nasıl mümkün, internetten öğrendiğimiz bilgilerin hangisi

doğru, hangisi yanlış, bunu nasıl kontrol edebiliriz, haberleri aldığımızda ne gibi sorular sorabiliriz gibi soruların cevabı eğlenceli bir şekilde verilmiş. Bu kitabın sonunda da çocuklar okulda öğledikleri şeyleri çizabiliyor, posta kartı oluşturabiliyor ve boyama yapabiliyor.

Serinin üçüncü kitabı da yeni çıktı: "Turn off and tune in". Bu kitapta Oscar, Zoe ile haberleşmenin yeni bir yolunu keşfediyor; birbirlerine mektup yazıyor, çizimlerini bir kart aracılığıyla gönderiyorlar. Aynı zamanda haberlerde Covid-19 ile ilgili bilgilere çocukların sürekli maruz kalmasının onlar üzerinde yaratacağı etkilere de güzel bir şekilde değinilmiş. Hem kaybettiğimiz insan sayılarının artması hem de marketlerde yiyecek-içecek kalmadığı yolunda çıkan haberler, Oscar'ın çok ama çok korkmasına ve ağlamasına yol açıyor. Anne ve babası, televizyonu kapayıp sakinleşmesi için destek oluyor. Aynı zamanda bu süreçten kendimize daha iyi bakarak nasıl geçeceğimizi; her gün aile buluşma zamanı yapmanın ve bu buluşmada nasıl hissettiğimiz ile ilgili konuşmanın önemini tartışıyorlar. Bir plan yapıyorlar ve uygulamaya başlıyorlar. Bu kitabın da sonunda birçok eğlenceli aktivite var; duyguları tanıma; kendi güvenli kaleni inşa etme, boyama, hazine avı ve bir de farkındalık etkinliği verilmiş.

Bu serideki kitapların çizimleri inanılmaz güzel. Çizimlerin sahibi Gözde Eyce'yi Instagram'da @themoodysociety kullanıcı adıyla takip edebilir ve çizimlerine eşlik edebilirsiniz! Bu iki kitap da hem yayıncıların hem de çizerin hesabından açık ve ücretsiz bir şekilde paylaşıldığı için ben de linkini ekliyorum. Kitapların Almanca ve Fransızca'sı da aynı linkte var:

<https://www.editcm.com/oscar-zoe-english>

Gün içinde yaptıklarınıza biraz da sanat katmak isterseniz Twitter'dan sanatçı Resul Ertaş'ı takip etmenizi ve ünlü tabloların koronavirüs yorumlarını resmettiği çalışmalarını görmeyi öneririm.

İnanılmaz eğlenceliler, çocuklarla haklarında konuşabilir, başka hangi tabloları dönüştürebileceğinizi konuşabilir ve birlikte siz de çizimler yapabilirsiniz.

Sağlıkla kalın!